Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste Dages Hellige

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

19. Aarg. Nr. 18 *Den 15 Juni 1870.* Priis: 6 Sk. pr. Exp.

Forsvar for religiøs Frihed.

En Tale, rettet mod Culloms Udkast, holdt i de Forenede Staters Congres's Underhuus i Washington den 23de Marts 1870 af Utahs Delegerede W. H. Hooper.

Herr Formand! Jeg ønsker at gjøre nogle faa Bemærkninger angaaende det overordentlige Udkast, som nu er under Behandling, og jeg udbeder mig Husets Opmærksomhed, thi jeg er her, ikke alene som et Medlem af det Samfund, som man saa grusomt søger at undertrykke, ikke alene som Utahs Delegerede, men ogsaa som en amerikansk Borger, for at udtale min høitidelige Protest mod Vedtagelsen af et Udkast, som har til Hensigt at fratage os vore kjæreste Rettigheder og medfører Fare for selve Republikkens Bestaaen.

Det er ikke min Hensigt at optage Tiden ved udførligt at omtale de store Bidrag, som Utahs Folk har givet til Nationens Velstand. Der findes ikke noget Medlem af dette Huus, som ikke erindrer, i sine Skoledage at have iagttaget paa Landkortet den store Region vest for de Klippefulde Bjerge, kaldet den store amerikanske Ørk. Der, sagde Geographien, var en stor Region, hvor intet Menneske kunde leve, der var Vandkilder og Strømme, paa hvis Bredder saaes de hvide Been af Mennesker og Dyr, som vare blevne forgivne ved at nyde af disses dødbringende Vand. Omkring Kanterne af denne store Ørk og paa de faa Pletter af den, som vare beboelige, streifede Indianere, kun lidet mindre vilde end selve Ørkenen.

Midt i dette ugjestfri Øde boer den Dag idag et Folk, hvis Antal beløber sig til 120,000, som ernærer sig ved Agerdyrkning og Qvægavl. Allevegne sees der Tegn paa Industri, Drift og Energi. De omkringliggende Territorier Colorado, Idaho, Montana, Arizona og Nevada, hvis Indvaanere ernære sig ved Bjergværksdrift, bleve ved deres Oprindelse opfostret ved „Mormonernes" Overflødighed af Livets Fornødenheder. Ud-

viklingen af disse Mineral-Territorier vilde ellers ikke have været mulig, men der fandtes i umiddelbar Nærhed et Folk, som drev Agerdyrkning, og som leverede dem Livets Fornødenheder til en Priis, som kun var lidet høiere end den, der fordredes i de ældre og tæt befolkede Stater. De første Emigranter til Californien standsede paa deres trætte Vandring i Utahs Settlementer for tilligemed deres Trækdyr at samle Kræfter til den besværlige Reise, og Californien skylder Utahs Folk Tak for Millioner af Dollars og Tusinder af Menneskeliv, som ellers vilde være gaaet tabte.

Det er derfor at Utahs Folk i saa høi Grad fortjener Nationens Tak for den store Rigdom af Guld og Sølv, som er strømmet ind i deres Skatkammer, saavel fra Californien som fra de nysomtalte Territorier.

Alligevel er dette kun en ringe Deel af vore Bidrag til Nationens Velstand. Vi have med Kjendsgjerninger klarligen beviist, at disse øde Orkener kunne gjøres frugtbare. Naar det store Land hiinsides Klippebjergene bliver udviklet og 40 Millioner Mennesker slutte sig til vort Banner, da skal Arizona, Nevada, Idaho, Colorado og Montana, rige ved deres frugtbargjorte Orkeners Frembringelser, henpege til Salt Lake Dalen som Exempel og skjenke dens udholdne Opdyrkere tilbørlig Agtelse og Anerkjendelse for at have lagt Grundvolden til det heldbringende Agerdyrkningssystem. Disse Resultater ere Utahs Gave til Nationen.

Da Robert Fultons første Dampskib langsomt bevægede sig fra New York til Albany, var det, hvad Skibets Værdi angik, en neppe begribelig Forøgelse af vor Handelsflaade, men den Kjendsgjerning, som han bragte for Dagen, at Dampkraften ogsaa kunde anvendes til dermed at drive Skibe mod Vind og Strøm, var uvurdeerlig og berigede Nationen mere end en Gave af selve Skibet, om det end var bygget af og fragtet med fiint Guld, vilde have gjort.

Jeg vil ikke, Hr. Formand, optage Tiden med yderligere at omtale Utahs Folks Krav paa Nationens Taknemlighed og Velvillie.

For første Gang i de Forenede Staters Historie er man fremkommen med et Forslag, som gaaer ud paa at anvende Nationens lovgivende Magt til Løsningen af moralske Spørgsmaal og til at udgive Love for Folkets Samvittighed.

For første Gang foreligger her et Udkast, som gaaer ud paa at straffe en Borger for hans religiøse Tro eller for hans Mangel paa Tro. Vi have en Lovbog, som navngiver og klassificerer Forbrydelser, og det har hidtil været Lovens Virkning at straffe Forbryderne for derved at formindske Forbrydelserne, og Forbryderne have rettet sig derefter. Hidtil er Ingen kommen for Dommeren med det Forsvar, at det, for hvilket han var anklaget, ikke var en Forbrydelse; hans Forsvar har kun været „ikke skyldig;" og han har ikke betvivlet Forbrydelsens Strafbarhed, men dette Udkast gaaer langt udover Lovgivningens Omraade og omhandler Moraliteten, — religiøs Troes omtvistede Spørgsmaal — og efter først at have opfunden en Forbrydelse, søger det med eensidig Fordom og sekterisk Had at bestemme Straffen derfor.

Dette Udkast erklærer, at det System, som Moses lærte, som Gud anerkjendte og fra hvilket Christus, vor Frelser, nedstammer, er en Forbrydelse, og at enhver Mand, som troer paa og udøver det, — om Forladelse, dette Udkast paastaaer, som jeg strax skal bevise, at Troen derpaa alene er nok — at Enhver, som saaledes feiler, ikke skal forhøres, men strax dømmes; hans Børn skulle erklæres for

uægte, hans Hustruer jages bort, for at sulte ihjel og hans Eiendele confiskeres, i Virkeligheden til Gavn for nogle saakaldte moralske Reformatorer, som jeg antager for at være Grundlæggerne til denne Sag.

Det ærede Medlem fra Illinois, Forfatteren af dette Udkast, forsikrer os, at Polygami er en Forbrydelse, som Menneskene afskye, som Gud advarer imod og som enhver Stat i Unionen forbyder og straffer. Jeg respecterer det ærede Medlems Bevæggrunde; jeg troer han er inspireret af oprigtigt Had til det, han saa alvorligt modvirker; ingen jordiske Ting kunde bevæge ham til at øve Polygami. Forførelser ere af Tusinder ansete for et Uheld, for hvilket den uskyldige Part maa bære hele Ansvaret og Straffen; Forføreren taber først sin Anseelse, naar han ægter sit Offer, og dette vilde være saa vederstyggeligt, at det ikke kunde taales, hverken af Gud eller Mennesker, og der maa derfor udgives Love til Forebyggelse deraf og til Straf derfor.

Medens jeg nærer Agtelse for det ærede Medlems Bevæggrunde og Moralitet, maa jeg dog tillade mig at betvivle hans Dygtighed som Lovkyndig. Polylygami er ikke forbudt af hver Stat og Territorium, og den Herre vil forgjæves søge i Lovbogen for at finde dette Lovbud, thi det er ikke omtalt der og heller ikke er der anført nogen Straf derfor. Den Herre har forvexlet religiøs Tro med Forbrydelse. Der findes Forbud mod Ægteskab med to Hustruer (Bigami) og det er dette han sigter til, idet han angriber Polygami. I sin Forstyrrelse angriber han blindthen en ukjendt Fjende. Med hans Tilladelse vil jeg gjøre ham opmærksom paa Forskjellem mellem Bigami og Polygami. Det Første er en Uret, som tilføies en Qvinde, naar en Mand ægter hende, medens han har en Hustru, og lader hende være uvidende om at han allerede er gift. Dette Ægteskab er lovstridigt og tør ikke bestaae. Den tillidsfulde Qvinde har derved mistet sin Lykke og Ære, og hendes foregivne Mand kan med Rette straffes for denne Forbrydelse. Polygami derimod er den Gjerning at ægte flere Qvinder, i den Tro, at det er tilladt baade af Loven og Religionen, og med paagjældende Qvinders Vidende og Villie.

Jeg antager, Herr Formand, at hvis jeg skulde berømme den gamle jeffersonske Grundsætning, „at den Regjering, som regjerer bedst, regjerer mindst," vil jeg ikke engang finde en Minoritet, som vil hylde denne Grundsætning, men naar jeg siger, at en Regjering som vor, der støttes af reen Demokrati, og søger at være en Regjering dannet og opholdt af selve Folket, og ikke levner Plads til Formynderen, endsige til Heren, kan jeg gjøre Fordring paa alle Partiers forenede Bistand. For at bibeholde en saadan Regjering i dens oprindelige Styrke, maa man overlade alle religiøse og moralske Spørgsmaal til Borgernes Samvittighed. Forsøg paa at krænke Religionen have foraarsaget, at Jordbunden er bleven vædet med Menneskeblod og gjort feed med Menneskebeen. Ingen Regjering har været stærk nok til at modstaae de fanatiske Anstrengelser, som fremkaldes af religiøs Forfølgelse. Vor Regjering vilde ikke kunne udholde en saadan Omvæltnings første Storm. Troer den ærede Herre fra Illinois t. Ex., at han ved at paaføre nogle enkelte oprigtige Guds Tjenere i Utah dette grusomme Slag vil blive mere retfærdiggjort af Borgerne, end han vilde blive ved at foreslaae Afskaffelse af Catholicismen, fordi man siger den er umoralsk, eller ved en Lov, som gik ud paa at tilintetgjøre Jødernes Religion, fordi den er afstikkende? Lad den

farlige Dør engang blive aabnet, lad det ene Troessamfund reise sig mod det andet, lad Biblerne og Skolebøgerne give Plads for Sværdene og Bajonetterne, da ville vi finde, at Menneskene ikke ere bedre idag end de vare i de mørke Tidsaldere, og vor agtværdige Regjering vil blive erindret som en sørgelig Drøm fra forbigangne Tider.

Dette er ikke alene en philosophisk, men ogsaa en historisk Sandhed. Idet jeg appellerer til Eders Dommekraft, støtter jeg mig til vor grundlovmæssige Regjerings Grundvold. Fædrene, som flygtede fra deres Hjem i Europa til Amerikas Vildnis, gjorde det alene for at finde et Sted, hvor de kunde dyrke Gud overeensstemmende med deres Samvittighed. Det var af denne Grund at de underkastede sig Savn og Gjenvordigheder eller omkom iblandt dette Fastlands Urindvaanere; det var derfor de offrede deres Blod i Krige, indtil enhver Steen af vor Regjeringsbygning var helliget ved Martyrblod. Dog jeg behøver ikke at anvende Tiden til at omtale dette, thi Folkets oprigtige Eftertanke vil bringe det til samme Resultat, som det af mig berørte. Vor Grundlov, som endnu er bevaret fuldkommen og frisk, indeholder en Sætning, som ikke lader sig udslette uden at foraarsage Tilintetgjørelse af ethvert Spor af en fri Regjering. Den lyder saaledes: „Ingen religiøs Prøve eller Egenskab skal nogensinde fordres, ligesom intet religiøst Spørgsmaal skal komme i Betragtning som Betingelse for at kunne beklæde et Embede eller en offentlig Stilling i de Forenede Stater." Skjøndt dette udtrykkelig staaer i Grundloven, bliver det dog ikke anseet for tilstrækkeligt, og der staaer derfor endvidere: „Congressen maa ikke vedtage nogen Lov angaaende nogen Religions Indstiftelse eller forhindre nogen Religions fri Udøvelse."

Ved Begyndelsen af min Beviisførelse er jeg bleven imødegaaet af Forsvarerne af dette overordentlige Udkast med den Paastand, at Polygami ikke kan betragtes som en Deel af vor religiøse Tro, at Grundloven vel beskytter os i Udøvelsen af vor Religion, men at vi ikke have Ret til at betragte vore Ægteskab for en Deel deraf. En navnkundig Statsmand har i sin Beviisførelse anført det Tilfælde, at en religiøs Sect kunde ansee det for Ret at begaae Mord og gjøre Fordring paa Beskyttellse for nævnte Forbrydelses Udøvelse. Dette kan ikke stilles ved Siden af det nu omhandlede Princip, thi alle Love, saavel guddommelige som menneskelige, stemple Mord som en Forbrydelse, men ikke Polygami. Længere hen i mine Bemærkninger skal jeg bevise, at vi ikke alene have det gamle Testamentes Garanti for Polygami, men ogsaa mange fremragende Skribenter i den christne Kirke lære og bifalde Lærdommen derom. Den eneste Grund, hvortil Beviisførelsen imod vore Anskuelser om Ægteskab kunde støtte sig og imod at det udgjør en Deel af vor Tro, er den Paastand, at Ægteskab er en civil Overeenskomst, og som saadan ikke hørende til nogen religiøs Lærdom. Alligevel findes der ikke nogen christelig Sect, som vil indrømme Rigtigheden af denne Paastand; den catholske Kirke, den ældste af de christelige og iblandt de talrigste af Secterne i vort Land, stemmer overeens med den „mormonske" Kirke i dette Punkt, og ifølge dens Lærdomme betragtes Ægteskab for et af dens Sacramenter. Det er ikke paa nogen Maade en civil Overeenskomst, men tvertimod en religiøs Ordinance, og det indrømmes ikke, at en civil Myndighed har Raadighed over Ægteskab eller Skilsmisse. Heller ikke er Ægteskab i nogen anden christelig Kirke stillet paa lige Fod med civile Overeenskomster —

med en Hestehandel eller et Compagniskab i Handelsforretninger — men det betragtes som en civil Overeenskomst, forsaavidt vedkommende Parter, af visse gyldige Grunde kunne frigjøres for det ægteskabelige Baand ved visse betegnede Embedsmænd, ellers ikke. Christenheden nedbeder de rigeste Velsignelser over Ægteskab; de beskikkede Præster og Guds Tjenere give Ceremonien Styrke og Hjælp ved deres Nærværelse og velsigne Parterne. I næsten enhver Henseende bliver Ægteskab anseet for at være en religiøs Handling af samtlige christelige Secter. Altsaa i dette Punkt, som er et af Hovedpunkterne i det foreliggende Spørgsmaal, ere den catholske Kirke saavelsom de øvrige christelige Secter, baade i Theori og Praxis enige med „Mormonerne" i at Bestyrelsen og Controllen af det ægteskabelige Forhold udgjør en væsentlig og uadskillelig Deel af deres Tro og religiøse Rettigheder, og Grundloven beskytter dem i Nydelsen deraf.

Det „mormonske" Folk er et christeligt Samfund og troer fuldt og fast paa det Gamle og det Nye Testamente, paa Christus's guddommelige Sendelse og paa hans Kirkes Gjenopbyggelse og endelige Triumph. Alligevel troe de ikke, at Himlens Lys og Styrelse fratoges Menneskene ved Korsfæstelsen paa Calvariebjerget, derimod finde de, at Gud i alle Tidsaldere, naar Nødvendighed derfor har været tilstede, har opreist Propheter for at tale til Menneskene og tilkjendegive dem sin Villie og sine Befalinger, og de troe, at Joseph Smith var en saadan Prophet, at Tiden var kommen, da yderligere Aabenbaringer vare nødvendige, og at de bleve givne til Menneskene gjennem Joseph Smith.

I dette Punkt, fortsat Aabenbaring, som i Virkeligheden danner et af Hovedpunkterne i denne Diskussion, ere vi enige med mange af den christne Kirkes navnkundige Ledere og med mange dybsindige Tænkere i vor Tid.

Ved Pilegrimfædrenes Afreise fra Holland til Amerika holdt deres elskede Pastor, den ærværdige Herr John Robinson, en Afskedsprædiken i en for den Tid forbausende og ualmindelig mild og fri Aand, som Mange, der i vor Tid gjøre Fordring paa at være Guds Præster, vilde gjøre vel i at efterligne.

Han sagde: „Brødre! Vi skilles snart fra hverandre, og om jeg nogensinde skal see Eder mere paa Jorden, veed alene Gud i Himlen, men hvadenten Herren har beskikket det saaledes eller ei, besværger jeg Eder for Gud og hans hellige Engle, ikke at følge mig videre, end I have seet mig følge den Herre Jesum Christum. Hvis Gud aabenbarer Noget til Eder ved noget andet Redskab, værer da ligesaa beredvillige til at annamme det, som I have været til at annamme enhver Sandhed, jeg har forkyndt, thi jeg er overbeviist om og meget vis paa, at Herren har endnu mere Sandhed af sit hellige Ord at forkynde.

For min Deel kan jeg ikke tilstrækkelig beklage de reformeerte Kirkers Stilling, som ere komne til en Standsning i Religionen, og ikke for nærværende Tid ville gaae videre end Reformationens Stiftere have gaaet. Lutheranerne kunne ikke bevæges til at gaae udenfor hvad Luther lærte, og ville hellere døe, end annamme den Den Deel af Guds Villie, som blev aabenbaret til Calvin. Calvinisterne staae fast ved, hvad den store Guds Mand, som endda ikke havde seet Alt, efterlod dem.

Dette er en sørgelig Elendighed, thi endskjøndt Luther og Calvin vare brændende og skinnende Lys i deres Tid, opnaaede de dog ikke at erholde alle Guds Raad, og hvis de levede nu, vilde de være

ligesaa beredvillige til at modtage ydderligere Lys, som de vare til at modtage det første. Jeg beder Eder at erindre, at det er en af Eders kirkelige Pagts Artikler, at I skulle være beredvillige til at annamme enhver Sandhed af Guds skrevne Ord, som bliver Eder forkyndt."

Og Ralph Waldo Emerson siger i en af sine gyldne Udtalelser: „Jeg forventer, at den Tid vil komme, da den høie Skjønhed, som henrykte hine Hebræers Sjæle og ved deres Læber udtalte Orakler for enhver Tidsalder, ogsaa vil tale i Vesten. De hebraiske og græske Skrifter indeholde udødelige Sætninger, som have været Livets Brød for Millioner; dog ere de ikke uafbrudte, men stykkeviis fremsatte for den menneskelige Forstand i ufuldstændig Følgeorden. Jeg forventer, at den nye Lære vil fuldkommengjøre disse fortrinlige Love og give dem deres fuldkomne Ynde, og da vil Verden være Sjælens Speil."

Antag derfor, at Aabenbaringer til Menneskene til enhver Tid kunne forventes i Fremtiden, ligesom de stedse ere blevne givne i Fortiden, og saa er Diskussionen forbi. En Mand ved Navn Joseph Smith kom frem og gjorde Fordring paa at være en Guds Prophet, og det har behaget et talrigt Samfund at anerkjende denne Fordrings Gyldighed. Dette Samfund er religiøst og har godtgjort sin Bestaaen ved Gjerninger og Opoffrelser, som have fremkaldt Beundring, selv hos dets Fjender. Det fremsætter disse nye Lærdomme angaaende kirkelig Regjering, angaaende Daab, selv for de Døde og angaaende Ægteskab. I hvilket Punkt er det mere sandsynligt at man vilde erholde Lys ovenfra end netop det ægteskabelige? Den sociale Opgave er Tidsalderens Spørgsmaal. Mange af vor Tids meest fremragende Mænd og Qvinder have offret deres Evner til Studiet over den bedste Stilling for og det bedste Forhold imellem Kjønnene. Selv de Klogeste afvige fra hverandre i deres Anskuelser; der existerer en uendelig Disput mellem dem, der oprigtig søge at afskaffe det sociale Onde og søge at forbedre den unævnelige Stilling, som forurettede og lidende Qvinder nu indtage. Saalænge dette finder Sted, medens Tusinder af de Ædle og Rene af alle Partier og Secter nedbede den guddommelige Styrelse over deres Forsøg i at ophjælpe faldne Mennesker, er det da forunderligt, at den guddommelige Styrelse, som de saa høitideligt have anraabt om skulde komme og de Retfærdiges Bønner blive hørte? Det „mormonske" Folk troer, at Gud har talet og at han gjennem Joseph Smith har tilkjendegivet den sande Løsning af Nutidens sociale Opgave. Medens de ikke forfølge Nogen, som afviger fra deres Anskuelse om denne Aabenbarings guddommelige Oprindelse, gjøre de dog den urokkelige Paastand, at de have Ret til at ansee den for at være Guds Villie og til at være fri for Regjeringens Forfølgelser, og Ret til at have samme Tanke- og Talefrihed, som Grundloven saa viseligen hjemler ethvert religiøst Samfund.

(Fortsættes.)

Stor Forsamling i Salt Lake City

for at modarbeide Vedtagelsen af Culloms Udkast.

(Fra „Deseret News.")

(Fortsat fra Side 265.)

Dommer Hosea Stout sagde, at der forbredes kun ringe Beviisførelse for at tydeliggjøre, at Congressen ikke burde vedtage dette Udkast. Han kom her i Aaret 1848, og da var det et frygteligt Land at see til, og der forbredes dengang stor Tro hos Menneskene for at komme hertil og endnu mere for ikke at døe af Skræk efter at være komne her. Indianerne levede af Crickets (store Græshopper), som paa den anden Side opaade Nybyggernes Afgrøde. Han omtalte, at „Mormonerne" havde bygget Byer, hvor Guldgraverne kunde udhvile sig og blive forsynede med Proviant til deres lange Reise til Minerne. Havde Mormonerne ikke været her, vilde denne Ørk være bleven et Golgatha af døde Guldgravere. Californien blev beboet og Regjeringen gav det en Statsregjering, medens den gav Utah en territorialsk Regjering, skjøndt Utah dengang havde dobbelt saamange Indbyggere som Californien. Congressen har ikke forkastet flere af dette Territoriums Love, vedtagne af vor lovgivende Forsamling, end af noget andet Territoriums, men hvis dette Udkast vedtages, skal der en meget dygtig Lovkyndig til at sige, hvilke Love der ikke derved blive kuldkastede.

For mange Aar siden, da der var Tale om at give Oregon Begunstigelser med Hensyn til Loven om Nationens Domainer, blev Utah udelukket derfra. Congressen vilde dengang ikke begunstige Mænd, som havde flere end een Hustru, skjøndt Territoriets Delegerede, J. M. Bernhisel, paastod, at jo flere Hustruer en Mand havde, desmere Land behøvede han. I 1867 blev der oprettet et Contoir for Salg af Regjeringens Domainer her, hvilket dannede en Garanti for Territoriets Indbyggere ligeoverfor Regjeringen. Blev dette gjort i Oprigtighed eller var det et skuffende Bedrageri for at faae Penge ud af vore Lommer? Han meente, at det var oprigtigt handlet, thi han havde endnu betydelig Tiltro til Congressen, skjøndt Underhuset forleden Dag havde forvoldet ham meget Bryderi ved at vedtage dette Udkast, som han tidligere kun havde skjænket liden Opmærksomhed. Han troede endnu ikke, at Udkastet vilde blive vedtaget af Senatet. Det var det meest Forunderlige, han nogensinde havde seet i Skikkelse af en Lov, og hvergang han gjennemlæste det, opdagede han nye Undere.

Han henviste i Korthed til de Arbeider, Folket i Utah havde udført ved at gjøre Landet skikket til Beboelse for Mennesker, og den Hjælp de ydede ved Anlæget af den store Jernbane og andre Arbeider, hvilket beviste Falskheden af de mange Spaadomme, som ere blevne forkyndte af Propheterne i de østlige Stater, hvor der, efter hans Mening, var flere Propheter, end der havdes Brug for. Folket her gik ud og toge fat paa Jernbanearbeidet, hvor de Andre slap, og fuldførte den herigjennem. Derefter anlagde de en Sidebane til Territories Hovedstad og udsendte en Indbydelse til Verden at komme hertil med sin Oplysning og Civilisation og omvende dette Folk. Han spurgte: „Er den amerikanske Nation bange for at blive omvendt af os?"

Han omtalte Vedtagelsen af den Lov,

som gav Qvinderne her Stemmeret, og meente, at dette satte Kronen paa Utahs Mænds Ædelmodighed. Man sagde, at Qvinderne her vare Slaver, men denne Lov siger til Qvinderne: „Frigjører Eder, Veien staaer uhindret aaben.“ Derefter spurgte han: Hvad frygter Congressen for? Vil ikke enhver Forurettelse faae Opreisning, naar Qvinderne have Stemmeret og Jernbanen, saavel fra Øst som Vest, fører lige hertil? Qvinderne her kunne ved deres Stemmeret afskaffe Polygami, hvad Dag det skulde være. Men, sagde han, iblandt alt dette kommer Congressen med dette Culloms Udkast og vil fremtvinge Sagens Afgjørelse, medens alle Besøgendes Vidnesbyrd er, at her findes et af de meest flittige og ordentlige Samfund paa Jorden, og at det Eneste, de have at indvende imod det, er Polygami. Han omtalte de første Høiesteretsdommere, som bleve sendte hertil, men reiste tilbage den paafølgende Vinter, og den Rapport, som de afgave, hvori de klagede over den Omstændighed, at Embedsmændene havde det droit, thi Polygamisterne havde taget alle de smukke Qvinder. Han udviklede Sagens Stilling indtil 1862, da det blev vedtaget, at afskaffe Slaveriet i de Forenede Stater, og eftersom det republikanske Parti havde omtalt Slaveri og Polygami som Tvillinglevninger fra Barbarismen, vedtog det Loven af 1862 for derved ogsaa at afskaffe Polygami.

Han omtalte hvorledes Folk havde kjøbt Land paa Contoiret, og efterat de have betalt deres Penge for det, kommer dette Udkast og siger, at de kunne ikke faae Landet. Dog vidste Congressen lige saa godt dengang, da Contoiret for Salg af Land blev oprettet, at Polygami øvedes her, som den veed det den Dag idag. Han omtalte Chineserne, som emigrerede til de Forenede Stater og bleve hilste velkommen, uagtet Chineserne drive Fleerkoneri efter en uendelig større Maalestok end Folket i Utah. Han vidste dette, thi han havde været i China og selv iagttaget det. Han spurgte, hvorfor Congressen ikke henholdt sig alene til Polygami, hvis det var det Eneste, den havde imod os, men tillige søgte at kuldkaste enhver Domstol i Territoriet under Høiesteret. Han meente ikke, at dette Udkast var en virkelig Afbildning af Repræsentanthusets Sind, men at det var blevet opflammet til Vedtagelsen deraf ved Vidnesbyrd fra den ene Part, medens den anden slet ikke blev hørt; Vidnesbyrd, som mange af Medlemmerne fuldtvel vidste vare falske, da de hørte dem. Han troede neppe at Underhuset forventede, at Senatet vilde vedtage Udkastet, og han forventede det heller ikke selv. Han sagde, at denne Forsamling havde til Hensigt at vise Congressen, at Folket her følte, at dette var et Valg mellem enten at underkaste sig Lovens Straf, eller ved at adlyde den, underkaste sig Evighedens Fordømmelse.

Dommer Z. Snow sagde, at det var falden i hans Lod at skulle gjøre nogle faa Bemærkninger angaaende dette Udkast. En Fader har Ret til at straffe sin Søn, naar denne er ulydig, og en Mand, der rider et Asen, har Ret til at tvinge det tilbage paa den lige Vei, hvis det skulde afvige derfra. Imedens dette Territorium ikke hørte til de Forenede Stater og Folket boede i Telte, fordrede Regjeringen 500 Mand af os for at kæmpe for den mod Mexico. Var dette en retfærdig Andeel at fordre? Havde de øvrige Folk i de Forenede Stater i Forhold til deres Antal ydet en ligesaa stor Andeel, vilde der være bleven samlet en Armee tohundrede Gange saa stor, som Tilfældet var. Her fandtes ingen civiliserede Love før „Mormonerne“ kom her.

De indtoge Landet og havde militair Ret til at besidde det, da Landet, hvortil det hørte, var i Krig med vort Land, og hvis noget Folk paa Jorden har Ret til at eie det Land, de beboe, da er det de Sidste-Dages Hellige, som kæmpede for det, opdyrkede og frugtbargjorte det. Han omtalte flere lovmæssige Enkeltheder i de afsluttede Traktater mellem de Forenede Stater og Mexico, Spanien og Frankrig, hvorved Landstrækninger bleve afstaaede til de Forenede Stater.

Han sagde, at hvorsomhelst indenfor Nationens Domainer der boede amerikanske Borgere, var Grundloven Landets høieste Lov og Alle havde lige Ret til dens Beskyttelse, og han bad Gud, at den maatte fremdeles vedblive at være det, hvad det end maatte koste at opholde den.

Den amerikanske Regjering er den bedste, Gud nogensinde gav til Mennesker, og han vilde, som amerikansk Borger, fortælle Regjeringen, at hvis den kunde formaae at tilintetgjøre en Religion ved Sværdets Magt, kunde den ogsaa oprette en Religion ved samme Magt, men at det var aldeles umuligt at bibeholde civil Frihed, uden ogsaa at bibeholde religiøs Frihed. Han henviste til Exempler i Historien for at godtgjøre sin Paastand, og inviterede de talentfulde og lærde Mænd fra Østen og Vesten til at fremkomme med Beviser derimod. Men, sagde han, hvis de kunde have afskaffet Polygami ved lærde Beviser, vilde de have gjort det uden at tye til Sværdets Magt.

Præsidenten bemærkede, at flere Herrer gjerne vilde have talet, men da Tiden var saa vidt fremskreden, vilde han foreslaae Forsamlingen at vedtage og understøtte Andragendet og Vedtægterne, som vare blevne oplæste, hvilket eenstemmig assisteredes. Talerne nøde store Bifald. Hr. Cannon oplæste en Skrivelse fra Agenten for det amerikanske Bibelselskab, som gik ud paa, at Bibler kunde faaes hos Brødrene Calder, som drive Boghandel heri Byen. En Herre spurgte, om de Skriftsteder, som understøtte Polygami, vare blevne udeladte i disse Bibler.

Hr. Cannon sluttede Forsamlingen med Bøn.

Skandinaviens Stjerne.

Den 15de Juni.

Et prøvet Folk.

(Fra „Mill. Star.“)

Der staaer skreven, at Herren vil have et prøvet Folk, og de Helliges Erfaring stemmer i Virkeligheden overeens med denne Kundgjørelse. Fra det Øieblik en Mand kommer ind i Kirken og bliver kjendt som en Hellig, vil vore Sjæles Modstander paa en eller anden Maade opægge Menneskene til at tale Ondt om ham og skade ham og til at ansee ham for at være Skarn og Udskud paa hele Jorden. Der gives intet Folk, som har mødt saa haardnakket og vedvarende Modstand, eller hvis Principper have været betragtede med saadant almindeligt Mishag, som de Sidste Dages Hellige. Baade som Individer og som et Samfund betragtet ere de Hellige indviklede i en stadig Kamp mod Mørkets Magter og Menneskenes

Ugudelighed, og dette vil vedblive at være Tilfældet, saalænge Djævelen har Magt paa Jorden. Det er ikke saa forunderligt, at Menneskene prøve at opægge de Forenede Staters hele Magt imod Kirken, dette vil kunne forventes fra Tid til anden, indtil Guds Rige og Kirke har udviklet sig til overvældende Magt og Indflydelse.

Netop nu forsøger man i Amerika ved uhyre Anstrengelser at tilintetgjøre Guds Værk. Dette kan maaskee blive en Prøvelse for nogle af de Hellige, men Herren vil styre det til deres Gavn, som have hans Værks Udførelse for Øie, ligesom han saa ofte har gjort før, og hans Værk vil desto hurtigere fremskyndes til Fuldførelsen af dets Bestemmelse.

Det Korstog, som man for Tiden forsøger at foretage mod de Hellige, kan Herren have tilladt for at prøve dem i Verdens Øine. De dannede Klasser i de Forenede Stater ere, som velbekjendt, meget fordærvede; de vedtage og haandhæve alskens uretfærdige Love, snart for Penge og snart for Magt og Berømmelse, men handle sjelden overeensstemmende med Retfærdigheden. Man trænger i høi Grad til en bedre regjerende Klasse, og hvis de Hellige over al Modsigelse bevise for Menneskene, at de agte Sandhed og Dyd høiere end alt Andet, det være sig Guld eller jordiske Rigdomme eller endog selve Livet, da kan Herren overdrage dem Bestyrelsen af menneskelige Anliggender, naar han synes, og Menneskene kunne fra deres Side ikke med Ret og Rimelighed betvivle hans Viisdom i dette Skridt.

Det er derfor vor Gjerning at udføre, hvad vi troe og i Virkeligheden vide er Ret, uden at ændse Følgerne, thi de ere i Guds Haand, og han vil styre Alt til vort Gavn og Bedste, forsaavidt vi fremdeles forblive trofaste i det Lys, som han har skjænket os. Vi have Ret til at være Guds Medarbeidere, men er det derfor vort Værk? Nei, det er ikke; og som enkelte Individer betragtede, ere vi ikke uundværlige for dets Fremgang. Det er Herrens Værk, og forunderligt for vore Øine.

Ankomst af Missionairer fra Utah.

Brødrene Peter Madsen, Mons Andersen, Michel C. Christensen og Søren Christensen Thura ankom hertil fra Utah Søndagen den 5te dennes og vare alle vel.

Vi byde dem hjertelig velkommen til Skandinavien, og haabe, at det Arbeide, de ere udsendte for at udføre, vil krones med Held, saaledes at Mange ved deres Vidnesbyrd maae komme til Sandheds Erkjendelse og annamme det frelsende Budskab.

Correspondance.

Amerika

Provo City, Utah den 1ste Mai 1870.

Præsident Jesse N. Smith.
Kjære Broder!

Skjøndt jeg ikke betvivler, at De er underrettet om Forholdene heri Dalen, føler jeg dog til at sende Dem nogle faa Linier. Min Familie og jeg ere vel og nære gode Følelser, og jeg troer neppe, at de Hellige nogensinde have følt bedre eller været mere enige end for Nærværende.

Jeg har i Vinter besøgt de forskjellige Byer i dette County paa en Missionstour, og endskjøndt det endnu er mig lidt besværligt at prædike i det engelske Sprog, kan jeg dog ikke erindre at have følt bedre paa nogen Mission. Paa mange Steder fandt jeg store Forsamlinger af Skandinavere, med hvem det var mig en stor Glæde at samtale i vort Modersmaal. Ved at besøge Mange af dem i deres Huse kunde jeg ikke undlade at bemærke og tænke paa Forskjellen i deres nuværende Stilling og den, de forlod i de gamle Lande. Her have de næsten Alle Huse, Haver, Land og Kreature, og hvad der er endnu bedre, de have Fryd og Glæde i deres Hjerter. Smilet i deres Aasyn betegner, at Zion boer i deres Hjerter og at de i Prøvens Stund ville staae som Piller i Guds Rige. Heri Provo findes mange Skandinavere og et udmærket skandinavisk Sangchor under Ledelse af Br. Mons Pedersen.

De er formodentlig ikke ukjendt med de nye Planer (Culloms Udkast), som de Forenede Stater have lagt for at standse Fleerkoneriet. Vore Fjender begynde imidlertid at frygte Følgerne, medens de Hellige neppe tale derom. Vi bygge, plante og passe vore daglige Forretninger, som om der ikke existerede nogen „Cullom Bill". Herren siger angaaende den celestiale Ægteskabslov, at den Ældste, som kjender og ikke adlyder den, skal blive fordømt, men de Forenede Stater sige, at de, som vove at adlyde, skulle blive fordømte. Dette bliver altsaa en Sag mellem dem og Herren, og vi ville i al Stilhed see til og afvente Udfaldet.

Jeg for min Deel har kun een Fjende, for hvem jeg nærer Frygt, og som efter min Anskuelse er den eneste, der kan skade mig, og det er mig selv. Alligevel vil jeg kæmpe, og jeg haaber at vinde Seir.

De i Forening med de Hellige ere hilsede fra Deres i Pagten forbundne

Chr. J. Kempe.

Salt Lake City, den 9de Mai 1870.

Ældste Jesse N. Smith.
Kjære Broder!

Vi have netop sluttet den bedste Conference, som nogensinde er bleven afholdt i disse Dale. Elias Smith blev valgt til Præsident for Høipræsternes Qvorum. Forsamlingen ansloges til 13,000 Sjæle. Det nye Galleri blev taget i Brug, og

afgav Siddepladser til 3,000. Præsidenterne Young og Smith kunde høres overalt i Huset, og man hører nu meget bedre end da der ikke var noget Galleri. De maa ikke troe, at Alle i en saa stor Forsamling kunne høre, uden at Taleren anstrenger sig derfor, og kun faa af Ældsterne kunde udholde det ret længe. Præs. Joseph Young forsøgte to Gange, men maatte opgive det; han er tilligemed sin Søn Seymour kaldet paa Mission og de bleve velsignede dertil tilligemed flere andre Missionairer iaftes. De tage til England og ville maaskee besøge de Hellige paa Fastlandet.

Utahs Sidebane gjør gode Forretninger og har i disse Dage fort Tusinder til Conferencen. Der er sluttet Overeenskomst med den store Jernbane om at befordre Passagerer fra Ogden til Brigham City. Ogsaa fra Syden ankom mange Vogne med Besøgende.

Conferencen varede i fire Dage. Tjenesten i Anledning af Præsident John Youngs Jordefærd afholdtes i Tabernaklet, og Præs. Geo. A. Smith og Ældste Geo. Q. Cannon talte.

Græshopperne have allerede paa sine Steder begyndt deres Ødelæggelsesværk, men vi haabe, at der er udsaaet tilstrækkeligt baade til dem og Folket. Alligevel kan man næsten blive mismodig derover, da de paa flere Steder have opædt Afgrøden tre Aar itræk. Mange gjennemgaae Ordinancen, Daab for de Døde, og de fungerende Brødre kunne ikke overkomme at udføre Ordinancen for Alle, som melde sig, hvorfor Endeel maae vente.

Deres broderlige Ven

Robert L. Campbell.

Sverrig.

Gøteborg, den 3die Juni 1870.

Præsident Jesse N. Smith.

Kjære Broder!

Ved disse Linier er det min Hensigt at gjøre Dem bekjendt med min Reise, siden jeg tog Afsked med Dem og de kjøbenhavnske Hellige paa Dampskibet i Malmø Havn.

Dagen efter (den 23de f. M.) forlod jeg Malmø og reiste til Jønkøping, hvor en god Forsamling blev afholdt om Aftenen. Det var mig en Glæde at træffe sammen med de Hellige der, og de syntes ikke mindre glade ved min Nærværelse.

Jeg ankom til Stockholm den 25de og blev venlig modtaget af Brødrene der. Conferencen var allerede begyndt om Formiddagen, og om Aftenen afholdtes endnu en Forsamling, hvor Missionairerne afgave deres Rapporter om Tilstanden i Grenene. Det fremgik heraf, at Conferencen var i en trivelig Forfatning, navnlig i Stockholm, Westmanland og Upsala, og at Missionairerne vare nidkjære og trofaste Mænd, som havde Guds Riges Opbyggelse og Menneskenes Frelse for Øie. Af den samlede Rapport fremgik det, at der i det forløbne Halvaar var døbt 129 Individer, og det haabes, at Fremtiden vil blive ligesaa riig paa Frugter, idet Mange vare begjerlige efter at blive bekjendte med Evangeliets Principer, som de forkyndes af de Sidste Dages Hellige. Vi havde en glad Tid tilsammen og Guds Aand var rigelig ud-

gydt over Conferencen. Salen var næsten overfyldt og Alles Ansigter straalede af Glæde og Tilfredshed.

Den 28de forlod jeg, i Selskab med Br. Eric Peterson, Stockholm for at tage til Norrkøping, hvor vi ankom samme Dags Eftermiddag og traf Brødrene E. J. Pehrson, J. Holmberg og B. N. Walter. Samme Aften begyndte vi Conferencen og hørte Brødrenes Rapporter. Ihvorvel det ikke kan siges, at her var tillagt saamange Medlemmer som i Stockholms Conference, kunde der dog ikke spores nogen Slaphed hos Brødrene, men de viste Alle Villighed og Nidkjærhed til at arbeide i Viingaarden. De mange Lærdomme og Opmuntringer, som bleve givne af Brodrene, ville sikkerlig have en god Virkning, og om vi troligen saae og vande, vil Herren give Væxten i sin beleilige Tid.

Fra Norrkøping tog jeg i Forening med Brødrene Holmberg og Walter Veien ad Motala Strømmen, samt Søerne Wenern og Wettern til Gøteborg. Br. S. Pedersen var glad ved vor Ankomst, og vi haabe at skulle have en god Conference i Pintsedagene.

Jeg lykønsker Dem, Br. Smith, til Deres Afløsning som Præsident over den skandinaviske Mission, og haaber, at Guds Værk i Fremtiden maa trives heri Skandinavien under Br. Cluffs Veiledning, som det har gjort under Deres vise Bestyrelse.

Jeg agter at reise herfra Tirsdagen den 7de dennes, og vil saaledes kunne være i Kjøbenhavn Onsdag eller Torsdag.

Modtag mine bedste Ønsker og en venlig Hilsen, hvori Brødrene forene sig.

Deres Broder i den nye og evige Pagt

Lauritz Larsen.

Aarhuus, den 4de Juni 1870.

Præsident Jesse N. Smith.

Kjære Broder!

Antagende, at det mulig vil interessere Dem at erfare Lidt om mine Udflugter, siden jeg forlod Kjøbenhavn, tillader jeg mig at sende Dem disse Linier.

I Forening med Broder Mortensen ankom jeg til Odense Onsdagen den 16de Mai. Om Aftenen afholdtes Forsamling, ved hvilken Leilighed vi aflagde vort Vidnesbyrd for mange opmærksomme Tilhørere, saavel Hellige som Fremmede.

Efter et Par Dages Ophold i Odense reiste jeg til Fredericia, hvor jeg overværede Greensmødet. Torsdagen den 26de afholdtes en god Forsamling i Veile og den paafølgende Søndag havde jeg i Forening med Brødrene Leilighed til at forkynde Evangeliet for en stor Forsamling i Horsens. Jeg havde Leilighed til at besøge de fleste Hellige i Horsens Green, og blev meget hjertelig modtaget.

Det har i Sandhed været mig en behagelig Tour, og jeg er nu temmelig vel bekjendt med Forholdene i de forskjellige Dele af Conferencen og kan med Glæde berette, at de Hellige have det i Almindelighed godt. De ere vel fattige paa denne Verdens Gods, men de føle sig lykkelige og glade og ere beredvillige til at understøtte Guds Rige og Tjenere.

Det arbeidende Præstedømme bestaaer af gode og trofaste Mænd, og det er min Tro, at Guds Rige vil gaae fremad her i Conferencen. Hvad mig selv angaaer, da kan jeg sige, at jeg stedse føler mig mere og mere glad og lykkelig ved at være en Medarbeider for Evangeliets Forkyndelse og Guds Riges Fremme her i Adspredelsen, og lærer mere at stole paa Herren og overlade mig i hans Haand.

Frygtende for at trætte Dem, vil jeg slutte med en kjærlig Hilsen til Dem selv og Brødrene i Deres Nærhed, hvori Brødrene Henricksen og Provstgaard forene sig.

Deres Broder og Medarbeider i Evangeliet

John H. Hougaard.

Joseph Smiths Levnetsløb.

Novbr. 1841. (Fortsat fra Side 272.)

Den gamle Prophet har sagt, at den Høiestes Hellige skulde slides op. Dette er til en vis Grad allerede gaaet i Opfyldelse, thi Mange ere formedelst megen Forfølgelse blevne udmattede og deres Legemer ere lagte til Hvile for ikke at opstaae før den første Opstandelses Morgen. Og endskjøndt vi have Fred med Folket i disse Stater, er der dog Mange, som gjerne vilde bortlede og ødelægge de Svage i Troen formedelst deres Indflydelse og taabelige Løgne. Naar I ankomme til vor Kyst og medens I seile opad vore Floder, maa det ikke forbause Eder, naar I høre de Ugudeliges falske og urene Sprog, som altid er rede til at tale om, hvad de ikke forstaae, og med Glæde vilde tilintetgjøre den høieste Guds Prophets Charakteer tilligemed Alle, som ere forbundne med ham, ved mageløs Banden. Vi ville ikke gjøre Eder mismodige, men vi ønske ikke, at I skulle være uvidende om det Værste, som venter de Retfærdige.

Hvis de Hellige ikke ere forberedte paa at fryde og glæde sig, naar de høre Propheten og dem selv blive forkastede som Onde, som Fraadsere, Viindrankere, Venner af Toldere og Syndere, Belzebub, Tyve, Røvere og Mordere, da ere de ikke forberedte paa at indsamles. Hveden og Klinten maae voxe sammen indtil Høsten. Naar Høsten kommer, vil Hveden blive samlet i Loen; saaledes ogsaa med de Hellige, thi Zions Staver ere Loen. Her ville de gjennemgaae alleslags Vanskeligheder, Gjenvordigheder og Møisommeligheder og Alt, hvad der er beregnet paa at tilintetgjøre deres Fred, som de kunne forestille sig, og tusinde andre Ting, som de ikke kunne forestille sig, men den, der forbliver trofast indtil Enden og indtil alle Avner, al Overtro, Daarskab og Vantro er borttærsket, og ikke lader sig bortveire tilligemed Avnerne formedelst Løgnerens urene Tunge, skal blive frelst. Hvis I ere forberedte paa alle disse Ting, hvis I hellere vælge at taale Ondt med Guds Folk, end at nyde Syndens Forlystelser for et Dieblik, saa

kom hertil og tag directe ad New Orleans og derfra opad Missisippifloden, thi Omkostningerne ere saa meget mindre og Skibsleiligheden saameget fordeelagtigere end over Montreal, New York eller Philadelphia, at det er Viisdom for de Hellige at lande i New Orleans; og værer endelig beredte paa at reise saa betids, at I kunne ankomme hertil i den kolde Aarstid; thi den Forandring fra Englands kolde Clima til den varme Aarstid her ville de Hellige ikke kunne udholde, førend Troen i Kirken bliver større.

I denne Region findes Tusinder og Millioner Acres Land, som ere udyrkede og som kunne erholdes paa billige Vilkaar, og vi ville hilse den Tid med Glæde, da disse udyrkede Ørkener ville blive omdannede til dyrkede og frugtbare Marker af dem, som nu mangle Beskjæftigelse.

Naar Brødrene ankomme, vil det være bedst for dem, forsaavidt de ønske Raad, at henvende sig til nogen af de Tolv, thi ved at gjøre saaledes, ville de undgaae at komme under Indflydelse af ugudelige Mænd, som ubemærket have sneget sig ind i Kirken og ville kuldkaste Sandheden for deres egen Vindings Skyld, hvis der gaves dem Leilighed dertil.

Kirken har paabegyndt Anlæget af en ny By, 20 engl. Mile herfra, nedad Floden og 1 Miil fra Warsaw, som kaldes Warren, hvor mange Byggepladser og meget Land i Nærheden ere tilsalgs paa billige Vilkaar, og det vilde være viist for mange af Brødrene at standse der, thi Bygningsmaterialier ere billigere og der er bedre Leilighed til at forskaffe sig Arbeide og Føde, end her.

Warsaw ligger ved Foden af Des Moins Vandfald og har en af de bedste Beliggenheder, med Hensyn til Handel, af nogen By i Vesten.

Saavidt Brødrene have Midler, ville de gjøre vel i at forsyne sig med forskjelligt Værktøi, henhørende til deres Profession, det være sig Tømrere, Snedkere, Meubelsnedkere, Hattemagere, Bødkere, Murere, Bogtrykkere, Bogbindere, Garvere, Feldberedere etc., og alleslags Reqvisiter henhørende til Fabriksdrift og Støberi, (naar de ikke ere for vanskelige at transportere) saa at de, naar de ankomme hertil, selv kunne være istand til at begynde en Forretning og give Beskjæftigelse til Spindere, Væver, Formere, Jernstøbere og Haandværkere i enhver Branche, thi alleslags Uldvarer, Bomuldsvarer og Isenkramvarer ville finde god Afsætning i nogle af de nye Distrikter, og en viid Mark er nu aabnet for Capitalister i Nærheden, selv om Capitalen ikke er stor, og vi ville fremhæve, at øieblikkelig Anlæggelse af enhver Slags Fabrik iblandt os vilde være til Gavn og Fordeel saavel for de deri interesserede Individer, som for Kirken i Almindelighed.

(Fortsættes.)

Statistisk Rapport

over

Jesu Christi Kirke af Sidste-Dages Hellige i Skandinavien.

For 1ste Halvaar 1870.

Conferencer.	Grene	Høipræster	Af de Halvfjerds	Ældster	Præster	Lærere	Diaconer	Medlemmer	Døbte	Udelukte	Emigrerede	Døde	Totalsum
Danmark.													
Kjøbenhavn	7	1	2	69	25	22	17	754	68	47	2	5	890
Aalborg . . .	5		2	59	14	9	7	503	40	33	1	7	594
Aarhuus . . .	6		1	43	13	16	4	407	32	12	3	3	484
Øerne	5		1	31	12	9	2	246	23	24		1	301
	23	1		202	64	56	30	1910	163	116	6	16	2269
Norge.													
Christiania . .	7		2	65	33	44	10	655	54	44	7	5	809
Sverrig.													
Stockholm . .	9		2	37	13	26	10	479	114	30		6	567
Gøteborg . .	5		1	31	6	7	14	208	9	11		8	267
Norrkøping . .	5		1	25	9	11	5	284	19	13	1	1	335
Skaane . . .	18		1	54	20	18	6	448	63	28		5	547
	37		5	147	48	62	35	1419	205	82	1	20	1761
Summa . . .	67	1	13	414	145	162	75	3984	422	242	14	41	4794

Indhold.

Kjøbenhavn.

Udgivet og forlagt af Jesse N. Smith.

Trykt hos F. E. Bording.